

DOHOVOR O OCHRANE MORSKÉHO PROSTREDIA SEVEROVÝCHODNÉHO ATLANTIKU**OBSAH****PREAMBULA**

Článok 1:	Definície
Článok 2:	Všeobecné záväzky
Článok 3:	Znečistenie z pozemných zdrojov
Článok 4:	Znečistenie ukladaním alebo spaľovaním odpadu
Článok 5:	Znečistenie z pobrežných zdrojov
Článok 6:	Hodnotenie kvality morského prostredia
Článok 7:	Znečistenie z iných zdrojov
Článok 8:	Vedecký a technický výskum
Článok 9:	Prístup k informáciám
Článok 10:	Komisia
Článok 11:	Pozorovatelia
Článok 12:	Sekretariát
Článok 13:	Rozhodnutia a odporúčania
Článok 14:	Postavenie príloh a dodatkov
Článok 15:	Zmena a doplnok dohovoru
Článok 16:	Prijatie príloh
Článok 17:	Zmena a doplnok príloh
Článok 18:	Prijatie dodatkov
Článok 19:	Zmena a doplnok dodatkov
Článok 20:	Hlasovacie právo
Článok 21:	Cezhraničné znečistenie
Článok 22:	Správy Komisie
Článok 23:	Dodržiavanie súladu
Článok 24:	Regionalizácia
Článok 25:	Podpis
Článok 26:	Ratifikácia, prijatie alebo schválenie
Článok 27:	Pristúpenia
Článok 28:	Výhrady
Článok 29:	Nadobudnutie účinnosti
Článok 30:	Odstúpenie
Článok 31:	Náhrada dohovorov z Oslo a z Paríža
Článok 32:	Urovnávanie sporov
Článok 33:	Povinnosti vlády depozitára
Článok 34:	Pôvodné znenie
Príloha I:	Príloha o predchádzaní a zamedzovaní znečisťovania pozemných zdrojov
Príloha II:	Príloha o predchádzaní a zamedzovaní znečisťovania ukladaním alebo spaľovaním odpadu
Príloha III:	Príloha o predchádzaní a zamedzovaní znečisťovania z pobrežných zdrojov
Príloha IV:	Príloha o hodnotení kvalít morského prostredia
Dodatok 1:	Kritéria na definíciu postupov a techník uvedených v článku 2 ods. 3 písm. b) bodu i) dohovoru
Dodatok 2:	Kritériá uvedené v článku 1 ods. 2 prílohy I a v článku 2 ods. 2 prílohy III

DOHOVOR O OCHRANE MORSKÉHO PROSTREDIA SEVEROVÝCHODNÉHO ATLANTIKU

ZMLUVNÉ STRANY,

UZNÁVAJÚC, že morské prostredie a na ňom závislá fauna a flóra sú životne dôležité pre všetky národy;

UZNÁVAJÚC neodmysliteľnú hodnotu morského prostredia severovýchodného Atlantiku a nevyhnutnosť jeho koordinovanej ochrany;

UZNÁVAJÚC, že spoločný postup na vnútroštátnej, regionálnej a všeobecnej úrovni má základný význam pri predchádzaní a zamedzení znečisťovania mora a pri dosahovaní trvalo udržateľného riadenia morskej oblasti, to znamená riadenia ľudských činností takým spôsobom, aby morský ekosystém naďalej umožňoval oprávnené využívanie mora a naďalej vyhovoval potrebám súčasných a budúcich generácií;

MAJÚC NA PAMÄTI, že ekologická rovnováha a oprávnené využívanie mora sú ohrozované znečisťovaním;

BERÚC DO ÚVAHY odporúčanie konferencie OSN o životnom prostredí človeka, ktorá sa konala v Štokholme v júni 1972;

BERÚC DO ÚVAHY tiež výsledky konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji, ktorá sa konala v Rio de Janeiro v júni 1992;

MAJÚC NA PAMÄTI príslušné ustanovenia medzinárodného zvykového práva, ktoré sa odrážajú v časti XII dohovoru OSN o morskom práve, najmä v článku 197 o globálnej a regionálnej spolupráci pri ochrane a uchovávaní morského prostredia;

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné záujmy štátov v spoločnej morskej oblasti by ich mali viesť k spolupráci na regionálnej a podregionálnej úrovni;

MAJÚC NA PAMÄTI pozitívne výsledky dosiahnuté v rámci dohovoru o zamedzovaní znečisťovania morí odpadmi vyhadzovanými z plavidiel a lietadiel podpísaného v Osle 15. februára 1972 v znení protokolov z 2. marca 1983 a z 5. decembra 1989, a dohovoru o zamedzení znečisťovania morí z pozemných zdrojov podpísaného v Paríži 4. júna 1974 v znení protokolu z 26. marca 1986;

SÚC PRESVEDČENÉ, že by sa mal bez odkladu začať ďalší medzinárodný postup na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania mora ako súčasť postupných a previazaných opatrení na ochranu morského prostredia;

UZNÁVAJÚC, že môže byť žiaduce prijať na regionálnej úrovni prísnejšie opatrenia týkajúce sa predchádzania a zamedzenia znečisťovania morského prostredia alebo ochrany morského prostredia pred nepriaznivými účinkami ľudských činností, než aké sú stanovené v medzinárodných dohovoroch alebo dohodách s globálnou oblasťou pôsobnosti;

UZNÁVAJÚC, že otázky týkajúce sa riadenia rybolovu sú primerane upravené v medzinárodných a regionálnych dohodách, ktoré sa takýmito otázkami špeciálne zaoberajú;

BERÚC DO ÚVAHY, že súčasné dohovory z Osla a Paríža neupravujú vhodným spôsobom niektoré z mnohých zdrojov znečistenia a že je preto oprávnené ich nahradiť týmto dohovorom, ktorý sa zaoberá všetkými zdrojmi znečistenia morského prostredia a nepriaznivými účinkami ľudských činností na toto prostredie, s ohľadom na princíp zamedzovania a posilnenia regionálnej spolupráce,

DOHODLI SA TAKTO:

Článok 1

Definície

Na účely tohto dohovoru sa pod:

- a) „morskou oblasťou“ rozumie vnútorné a teritoriálne vody zmluvných strán, more vo vnútri a v susedstve teritoriálnych vôd pod jurisdikciou pobrežného štátu do vzdialenosti uznávanej medzinárodným právom a voľné more vrátane dna všetkých týchto vôd a jeho podložia, situovaných v týchto hraniciach:
- i) tie časti Atlantického oceánu a Severného ľadového oceánu a ich vedľajšie more, ktoré leží severne od 36° severnej a medzi 42° západnej dĺžky a 51° východnej dĺžky, ale s týmito výnimkami:
 1. Baltské more a morské úžiny ležiace južne a východne od línií vedených od mysu Hasenore k mysu Gniben, od Korshage k Spodbjergu a od Gilbjergu k mysu Kulen;
 2. Stredozemné more a jeho vedľajšie more až k priesečníku 36° severnej šírky a 5° 36' západnej dĺžky;
 - ii) časť Atlantického oceánu severne od 59° severnej šírky a medzi 44° a 42° západnej dĺžky;
- b) „vnútornými vodami“ rozumejú vody medzi pevninou a základnou líniou, od ktorej sa meria šírka teritoriálnych vôd, rozšírenou v prípade vodných tokov až k hranici sladkej vody;
- c) „hranicou sladkej vody“ rozumie miesto na vodnom toku, kde je pri plnom odlive a v období nízkeho prietoku sladkej vody patrná zvýšená slanosť vody v dôsledku prítomnosti morskej vody;
- d) „znečisťovaním“ rozumie človekom spôsobené, priame alebo nepriame zavádzanie látok alebo energie do morskej oblasti, ktoré spôsobuje alebo pravdepodobne spôsobí nebezpečenstvo na ľudské zdravie, poškodenie živých zdrojov a ekosystémov, kultúrnych a rekreačných hodnôt alebo narušenie ďalšieho oprávneného využívania mora;
- e) „pozemnými zdrojmi“ rozumejú bodové a difúzne zdroje na pevnine, z ktorých látky alebo energie vnikajú do morskej oblasti vodou, vzduchom alebo priamo z pobrežia. To zahŕňa zdroje spojené s akýmkoľvek úmyselným odstraňovaním látok pod morské dno sprístupnené zo zeme pomocou tunelu, potrubia alebo ďalších prostriedkov a zdroje spojené s umelými konštrukciami umiestnenými v morskej oblasti pod jurisdikciou zmluvnej strany, a ktoré neslúžia činnostiam na pobreží;
- f) „ukladaním odpadov“ rozumie:
- i) akékoľvek úmyselné odstraňovanie odpadov alebo iných látok v morskej oblasti:
 1. z plavidiel alebo lietadiel;
 2. z pobrežných zariadení;
 - ii) akékoľvek úmyselné odstraňovanie v morskej oblasti:
 1. plavidiel alebo lietadiel;
 2. pobrežných zariadení a potrubia;
- g) „ukladaním odpadov“ nerozumie:
- i) odstraňovanie odpadov v súlade s medzinárodným dohovorom o zamedzení znečisťovania z lodí z roku 1973 v znení protokolu k uvedenému dokumentu z roku 1978 alebo s ďalšími platnými medzinárodnými právnymi predpismi o odpadoch alebo iných látkach uskutočňujúcich prevádzku alebo vzniknutých v dôsledku normálnej prevádzky plavidiel, lietadiel alebo pobrežných zariadení, iných než sú odpady alebo iné látky prepravované plavidlami, lietadlami alebo pobrežnými zariadeniami, alebo na nich nakladanými s cieľom odstránenia takýchto odpadov, iných látok alebo látok vzniknutých spracovaním takýchto odpadov, alebo iných látok na uvedených plavidlách, lietadlách alebo pobrežných zariadeniach;
 - ii) umiestnenie látky na iné účely ako je len ich odstránenie, za predpokladu, že ak sa toto umiestnenie deje na iné účely, ako na ktoré bola látka pôvodne navrhnutá alebo vytvorená, je to v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto dohovoru, a
 - iii) na účely prílohy III, ponechanie vyradeného pobrežného zariadenia alebo potrubia úplne alebo čiastočne na mieste, za predpokladu, že sa každá takáto operácia deje v súlade s príslušným ustanovením tohto dohovoru a ďalšími príslušnými medzinárodnými predpismi;
- h) „spaľovaním“ rozumie každé úmyselné spaľovanie odpadov alebo iných látok v morskej oblasti na účely ich tepelnej likvidácie;
- i) „spaľovaním“ sa nerozumie tepelná likvidácia, v súlade s platnými medzinárodnými právnymi predpismi, odpadov alebo iných látok uskutočňujúcich prevádzku alebo vzniknutých v dôsledku normálnej prevádzky plavidiel alebo lietadiel, alebo pobrežných zariadení, iná než je tepelná likvidácia odpadu alebo iných látok na plavidlách alebo v lietadlách,

alebo na pobrežných zariadeniach prevádzkovaných na účely takejto tepelnej likvidácie;

- j) „pobrežnými činnosťami“ rozumejú činnosti uskutočňované v morskej oblasti na účely výskumu, ohodnotenia alebo využitia kvapalných a plynných uhľovodíkov;
- k) „pobrežnými zdrojmi“ rozumejú pobrežné zariadenia a potrubia, z ktorých látky alebo energie vnikajú do morskej oblasti;
- l) „pobrežným zariadením“ rozumie akákoľvek umelá konštrukcia, prevádzkové zariadenie, plavidlo alebo ich časť bez ohľadu na to, či sú plávajúce alebo ukotvené k morskému dnu, umiestnené v morskej oblasti na účely pobrežných činností;
- m) „pobrežným potrubím“ rozumie akékoľvek potrubie, ktoré je umiestnené v morskej oblasti na účely pobrežných činností;
- n) „plavidlom alebo lietadlom“ rozumejú zariadenia ľubovoľného typu prevádzkované na vode alebo vo vzduchu, ich súčasti a ostatné príslušenstvá. Tento výraz zahŕňa vznášadlá, plávacie stroje so samostatným pohonom alebo bez neho a ostatné umelé konštrukcie v morskej oblasti a ich vybavenie, ale nezahŕňa pobrežné zariadenia a potrubia;
- o) „odpadmi alebo inými látkami“ nerozumejú:
- i) telesné pozostatky;
 - ii) pobrežné zariadenia;
 - iii) pobrežné potrubia;
 - iv) nespracované ryby a rybie vnútornosti vyhodené z rybárskych plavidiel;
- p) „dohovorom“ rozumie, ak nie je v texte uvedené inak, dohovor o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku, jeho prílohy a dodatky;
- q) „dohovorom z Oslo“ rozumie dohovor o zamedzení znečisťovania mora ukladaním odpadov z lodí a lietadiel, podpísaný v Oslo 15. februára 1972, v znení protokolov z 2. marca 1983 a 5. decembra 1989;
- r) „dohovorom z Paríža“ rozumie dohovor o zamedzení znečisťovania mora z pozemných zdrojov, podpísaný v Paríži 4. júna 1974, v znení protokolu z 26. marca 1986;
- s) „oblastnou organizáciou hospodárskej integrácie“ rozumie organizácia vytvorená suverénnymi štátmi daného regiónu, ktorá má v kompetencii veci riadené týmto dohovorom a ktorá bola riadne splnomocnená, v súlade so svojimi

vnútornými postupmi, k podpisu, ratifikácii, prijatiu, schváleniu alebo k prístupniu k dohovoru.

Článok 2

Všeobecné záväzky

1. a) Zmluvné strany podnikajú v súlade s ustanoveniami dohovoru všetky možné kroky, aby predchádzali a zamedzili znečisťovaniu, a prijímú nevyhnutné opatrenia na ochranu morskej oblasti voči nepriaznivým účinkom ľudských činností tak, aby sa chránilo ľudské zdravie a aby sa zachovali morské ekosystémy, a kde je to prakticky možné, aby sa obnovili poškodené morské oblasti.
 - b) Na tieto účely zmluvné strany prijímajú jednotlivo aj spoločne programy a zjednocujú svoje politiky a stratégie.
 2. Zmluvné strany uplatňujú:
 - a) princíp prevencie, na ktorého základe prijímajú preventívne opatrenia, keď existujú rozumné dôvody na obavy, že látky alebo energie, priamo alebo nepriamo zavedené do morského prostredia, môžu prinášať rizika na ľudské zdravie, poškodzovať živé zdroje a morské ekosystémy, kultúrne a rekreačné hodnoty alebo narušiť ďalšie oprávnené využívanie mora, dokonca aj v prípadoch, keď neexistujú nezvratné dôkazy o príčinnom vzťahu medzi vstupmi a účinkami;
 - b) princíp „znečisťovateľ platí“, na ktorého základe znečisťovateľ znáša náklady na predchádzanie znečisťovania, jeho kontrolu a opatrenia znižujúce mieru znečistenia.
 3. a) Zmluvné strany pri zavádzaní dohovoru prijímajú programy a opatrenia, ktoré prípadne obsahujú lehoty na ich dokončenie, a berú plne do úvahy využitie najnovšieho technologického vývoja a postupov navrhnutých na úplné predchádzanie a zamedzenie znečisťovania.
 - b) Na tento účel:
 - i) berú do úvahy kritériá stanovené v dodatku 1 a formulujú vzhľadom na programy a opatrenia uplatňovanie okrem iného:
 - najlepších dostupných techník,
 - najlepších environmentálnych postupov,
- zahrňujúce, kde je to vhodné, aj čisté technológie;

- ii) pri realizácii takýchto programov a opatrení zabezpečia uplatnenie takto definovaných najlepších dostupných techník a najlepších environmentálnych postupov, zahrňujúcich, kde je to vhodné, aj čisté technológie.

4. Zmluvné strany uplatnia prijaté opatrenia takým spôsobom, aby predišli zvýšeniu znečisťovania mora okrem definovanej morskej oblasti alebo v iných súčastiach životného prostredia.

5. Žiadne ustanovenia dohovoru sa nesmú vykladať ako ustanovenia brániace zmluvným stranám prijímať, jednotlivo alebo spoločne, prísnejšie opatrenia na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania morskej oblasti alebo na ochranu morskej oblasti voči nepriaznivým účinkom ľudskej činnosti.

Článok 3

Znečistenie z pozemných zdrojov

Zmluvné strany podniknú, jednotlivo alebo spoločne, všetky možné kroky na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania z pozemných zdrojov v súlade s ustanoveniami dohovoru, najmä s ustanoveniami prílohy I.

Článok 4

Znečisťovanie ukladaním alebo spaľovaním odpadov

Zmluvné strany podniknú, jednotlivo alebo spoločne, všetky možné kroky na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania vzniknutého ukladaním alebo spaľovaním odpadov alebo iných látok v súlade s ustanoveniami dohovoru, najmä s ustanoveniami prílohy II.

Článok 5

Znečistenie z pobrežných zdrojov

Zmluvné strany podniknú, jednotlivo alebo spoločne, všetky možné kroky na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania z pobrežných zdrojov v súlade s ustanoveniami dohovoru, najmä s ustanoveniami prílohy III.

Článok 6

Hodnotenie kvality morského prostredia

Zmluvné strany v súlade s ustanoveniami dohovoru, najmä s ustanoveniami prílohy IV:

- a) zabezpečia v pravidelných intervaloch zverejňovanie spoločných hodnotení kvalitatívneho stavu morského prostredia a jeho vývoja pre morskú oblasť alebo jej regióny alebo podregióny;

- b) do takýchto hodnotení zahrnú vyhodnotenie účinnosti prijatých a plánovaných opatrení na ochranu morského prostredia, ako aj stanovenie priorit akcií.

Článok 7

Znečistenie z ostatných zdrojov

Zmluvné strany spolupracujú s cieľom prijať navyše k prílohám uvedeným v článkoch 3, 4, 5 a 6 ďalšie prílohy, ktoré stanovujú opatrenia, postupy a normy na ochranu morskej oblasti pred znečisťovaním z ďalších zdrojov, ak takéto znečistenie už nepodlieha účinným opatreniam dohodnutým inými medzinárodnými organizáciami alebo nie je predpísané v iných medzinárodných dohovoroch.

Článok 8

Vedecký a technický výskum

1. Na podporu cieľa dohovoru vytvoria zmluvné strany doplnkové alebo spoločné programy vedeckého alebo technického výskumu a v súlade s obvyklým postupom predložia Komisii:

- a) výsledky takéhoto doplnkového, spoločného alebo iného príslušného výskumu;
- b) podrobné údaje o príslušných programoch vedeckého a technického výskumu.

2. Zmluvné strany pritom prihliadajú na prácu vykonanú v týchto oblastiach príslušnými medzinárodnými organizáciami a agentúrami.

Článok 9

Prístup k informáciám

1. Zmluvné strany zabezpečia, že od ich príslušných orgánov sa bude vyžadovať, aby na požiadanie sprístupnili informácie opísané v odseku 2 tohto článku všetkým fyzickým alebo právnickým osobám, pričom by tieto osoby nemuseli preukazovať zvláštny záujem, pričom by sa neúčtovali neprímerané poplatky, a to v čo najkratšej lehote, najneskôr však do dvoch mesiacov.

2. Informáciou uvedenou v odseku 1 tohto článku je každá dostupná informácia v písomnej, vizuálnej a zvukovej alebo v databázovej forme o stave morskej oblasti, o činnostiach alebo opatreniach, ktoré majú alebo budú pravdepodobne mať na túto oblasť nepriaznivý vplyv, a o činnostiach alebo opatreniach zavádzaných v súlade s týmto dohovorom.

3. Ustanovenia tohto článku nemajú vplyv na právo zmluvných strán v súlade s ich vnútroštátnym právnym poriadkom a platnými medzinárodnými predpismi odmietnuť žiadosť o takéto informácie v prípadoch, keby to malo vplyv na:

- a) dôvernosc konaní orgánov verejnej správy, medzinárodné vzťahy a národnú obranu;
- b) verejnú bezpečnosť;
- c) veci, ktoré sú alebo boli v súdnom konaní alebo vo vyšetrovaní (vrátane disciplinárneho konania), alebo ktoré sú predmetom vyšetrovania;
- d) dôvernosc obchodných a priemyselných údajov vrátane duševného vlastníctva;
- e) dôvernosc osobných údajov alebo spisov;
- f) materiál dodaný treťou stranou, pričom by táto strana nebola k tomu právne zaviazaná;
- g) informácie, ktorých prezradenie by zvýšilo pravdepodobnosť, že by došlo k poškodeniu životného prostredia, ktorého sa informácie týkajú.

4. Dôvody na odmietnutie poskytnúť žiadané informácie sa musia uviesť.

Článok 10

Komisia

1. Zriaďuje sa komisia zložená zo zástupcov všetkých zmluvných strán. Komisia sa schádza v pravidelných intervaloch a vždy, keď sa o tom kvôli zvláštnym okolnostiam rozhodne v súlade s rokovacím poriadkom.

2. Úlohy komisie sú:

- a) dohliadať na plnenie dohovoru;
- b) všeobecne skúmať stav morskej oblasti, účinnosť prijatých opatrení, priority a potrebu dodatočných alebo odlišných opatrení;
- c) v súlade so všeobecnými záväzkami dohovoru vypracovať programy a opatrenia na predchádzanie a zamedzenie znečistenia a na riadenie činností, ktoré môžu, priamo alebo nepriamo, nepriaznivo ovplyvňovať morskú oblasť; takéto programy a opatrenia môžu podľa potreby zahŕňať ekonomické nástroje;

- d) v pravidelných intervaloch vytvárať program práce komisie;
- e) podľa potreby zakladať podriadené orgány a definovať ich kompetencie;
- f) zvažovať a podľa potreby prijímať návrhy na zmenu a doplnok dohovoru v súlade s článkami 15, 16, 17, 18, 19 a 27;
- g) podľa potreby vykonávať funkcie zverené článkami 21 a 23 a tie ďalšie funkcie, ktoré by mohli byť vhodné na dosiahnutie cieľu dohovoru.

3. Na tieto účely môže Komisia okrem toho prijímať rozhodnutia a odporúčania v súlade s článkom 13.

4. Komisia vypracuje svoj rokovací poriadok, ktorý musia zmluvné strany prijať jednomyselne.

5. Komisia vypracuje finančné predpisy, ktoré musia zmluvné strany prijať jednomyselne.

Článok 11

Pozorovatelia

1. Komisia môže jednomyselným hlasovaním zmluvných strán rozhodnúť o prizvaní k dohovoru ako pozorovateľov:

- a) ktorýkoľvek štát, ktorý nie je zmluvnou stranou dohovoru;
- b) ktorúkoľvek medzinárodnú vládnu alebo mimovládnu organizáciu, ktorej činnosť sa týka dohovoru.

2. Takýto pozorovatelia sa môžu zúčastňovať rokovaní komisie, ale bez práva hlasovať, a môžu predkladať komisii akékoľvek informácie alebo správy, ktoré sú pre cieľ komisie dôležité.

3. Podmienky prijatia a účasť pozorovateľov sú stanovené v rokovacom poriadku komisie.

Článok 12

Sekretariát

1. Zriaďuje sa stály sekretariát.

2. Komisia menuje riadiaceho tajomníka a určí úlohy na túto funkciu, funkčné obdobie a podmienky na výkon funkcie.

3. Riadiaci tajomník vykonáva funkcie, ktoré sú nevyhnutné na administratívne dohovory a na prácu komisie a na ďalšie úlohy, ktorými ho Komisia poverí v súlade s rokovacím poriadkom a finančnými predpismi.

Článok 13

Rozhodnutia a odporúčania

1. Rozhodnutia a odporúčania sa prijímajú jednomyselne hlasmi všetkých zmluvných strán. Ak by jednomyselnosť nebola dosiahnuteľná a nie je v dohovore stanovené inak, môže Komisia napriek tomu prijať rozhodnutia alebo odporúčania trojštvrtinovou väčšinou hlasov zmluvných strán.

2. Rozhodnutie je po uplynutí 200 dní od jeho prijatia záväzné pre zmluvné strany, ktoré za neho hlasovali a v uvedenom čase písomne neoznámili riadiacemu tajomníkovi, že nie sú schopné rozhodnutie prijať, za predpokladu, že po uplynutí uvedenej lehoty tri štvrtiny zmluvných strán buď hlasovali za rozhodnutie a nestiahli svoje prijatie, alebo písomne oznámili riadiacemu tajomníkovi, že sú schopné rozhodnutie prijať. Takéto rozhodnutie sa stane záväzným pre ktorúkoľvek ďalšiu zmluvnú stranu, ktorá písomne oznámila riadiacemu tajomníkovi, že je schopná prijať rozhodnutie od okamihu tohto oznámenia alebo po uplynutí 200 dní od prijatia rozhodnutia, pričom platí neskorší z uvedených termínov.

3. V oznámení riadiacemu tajomníkovi podľa odseku 2 tohto článku sa môže uviesť, že zmluvná strana nie je schopná rozhodnutie prijať, ak ide o jedno alebo o viac závislých alebo autonómnych území, na ktoré platí dohovor.

4. Všetky rozhodnutia prijaté komisiou obsahujú, ak je to vhodné, ustanovenia stanovujúce časový rozvrh, v akom sa rozhodnutie uskutočňuje.

5. Odporúčania nemajú záväzný charakter.

6. Rozhodnutia týkajúce sa ktorejkoľvek prílohy alebo dodatku sa prijímajú len hlasmi zmluvných strán, ktoré sú dotyčnou prílohou alebo dodatkom viazané.

Článok 14

Postavenie príloh a dodatkov

1. Prílohy a dodatky sú neoddeliteľnou súčasťou dohovoru.

2. Dodatky majú vedecký, technický alebo správny charakter.

Článok 15

Zmena a doplnok dohovoru

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 27 ods. 2 a zvláštne ustanovenia platné na prijatie alebo zmenu a doplnok dodatkov, zmena a doplnok dohovoru sa riadi týmto článkom.

2. Zmenu a doplnok dohovoru môže navrhnúť každá zmluvná strana. Znenie navrhutej zmeny a doplnku oznámi riadiaci tajomník komisie zmluvným stranám najmenej šesť mesiacov pred zasadaním komisie, na ktorej bude zmena a doplnok navrhnutá na prijatie. Riadiaci tajomník tiež oznámi navrhnutú zmenu a doplnok signatárom dohovoru pre ich informáciu.

3. Komisia prijíma zmenu a doplnok jednomyselne všetkými hlasmi zmluvných strán.

4. Prijatú zmenu a doplnok predloží depozitár zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie alebo na schválenie. Ratifikácia, prijatie alebo schválenie zmeny a doplnku sa písomne oznámi vláde, u ktorej je dohovor uložený.

5. Zmena a doplnok nadobúda účinnosť pre tie zmluvné strany, ktoré ju ratifikovali, prijali alebo schválili, tridsiaty deň po dni, kedy depozitár obdržal oznámenie o jej ratifikácii, prijatí alebo schválení najmenej od siedmich zmluvných strán. Po tom zmena a doplnok nadobúda účinnosť pre ktorúkoľvek ďalšiu zmluvnú stranu tridsiaty deň po dni, kedy zmluvná strana uložila listinu o ratifikácii, prijatí alebo o schválení zmeny a doplnku.

Článok 16

Prijatie príloh

Ustanovenia článku 15 týkajúce sa zmien a doplnkov dohovoru platia tiež pri návrhu, prijatí a nadobudnutí účinnosti prílohy dohovoru s výnimkou, keď Komisia prijíma akúkoľvek prílohu uvedenú v článku 7 trojštvrtinovou väčšinou hlasov zmluvných strán

Článok 17

Zmena a doplnok príloh

1. Ustanovenia článku 15 týkajúce sa zmien a doplnkov dohovoru platia tiež pri zmene a doplnku prílohy dohovoru s výnimkou, keď Komisia prijíma zmeny a doplnky akejkoľvek prílohy uvedenej v článkoch 3, 4, 5, 6 alebo 7 trojštvrtinovou väčšinou hlasov zmluvných strán viazaných touto prílohou.

2. Ak sa zmena a doplnok prílohy týka zmeny a doplnku dohovoru, zmena a doplnok prílohy sa riadi rovnakými ustanoveniami, aké platia pri zmene a doplnku dohovoru.

Článok 18

Prijatie dodatkov

1. Ak sa navrhnutý dodatok týka zmeny a doplnku dohovoru alebo prílohy navrhnutých na prijatie v súlade s článkom 15 alebo s článkom 17, návrh, prijatie a nadobudnutie účinnosti tohto dodatku sa riadi rovnakými ustanoveniami, aké platia pri návrhu, prijatí a nadobudnutí účinnosti uvedenej zmeny a doplnku.

2. Ak sa navrhnutý dodatok týka prílohy dohovoru navrhnutého na prijatie v súlade s článkom 16, návrh, prijatie a nadobudnutie účinnosti tohto dodatku sa riadi rovnakými ustanoveniami, aké platia pri návrhu, prijatí a nadobudnutí účinnosti uvedenej prílohy.

Článok 19

Zmena a doplnok dodatkov

1. Každá zmluvná strana viazaná prílohou môže navrhnúť zmenu a doplnok dodatku. Znenie navrhutej zmeny a doplnku oznámi všetkým zmluvným stranám dohovoru riadiaci tajomník komisie, ako ustanovuje článok 15 ods. 2.

2. Komisia prijíma zmenu a doplnok dodatku trištvrtinovú väčšinou hlasov zmluvných strán viazaných uvedeným dodatkom.

3. Zmena a doplnok dodatku nadobúda účinnosť po uplynutí 200 dní od jej prijatia pre zmluvné strany, ktoré sú týmto dodatkom viazané a v uvedenom čase písomne neoznámili depozitárovi, že nie sú schopné túto zmenu a doplnok prijať, za predpokladu, že po uplynutí uvedeného času tri štvrtiny zmluvných strán viazaných týmto dodatkom buď hlasovali za zmenu a doplnok a nestiahli svoje prijatie, alebo písomne oznámili depozitárovi, že sú schopné rozhodnutie prijať.

4. V oznámení depozitárovi podľa odseku 3 tohto článku sa môže uviesť, že zmluvná strana nie je schopná zmenu a doplnok prijať, ak ide o jedno alebo viacero jej závislých alebo autonómnych území, na ktoré dohovor platí.

5. Zmena a doplnok dodatku sa stáva záväznou pre ktorúkoľvek ďalšiu zmluvnú stranu viazanú dodatkom, ktorá písomne oznámila depozitárovi, že je schopná zmenu a doplnok prijať, od okamihu oznámenia alebo uplynutia 200 dní od prijatia zmeny a doplnku, pričom platí neskorší z uvedených termínov.

6. Depozitár oznámi bez meškania všetkým zmluvným stranám, že takéto oznámenie obdržal.

7. Ak sa zmena a doplnok dodatku týka zmeny a doplnku dohovoru alebo prílohy, zmena a doplnok dodatku sa riadi rovnakými ustanoveniami, aké platia pri zmene a doplnku dohovoru alebo prílohy.

Článok 20

Hlasovacie právo

1. Každá zmluvná strana má v komisii jeden hlas.

2. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 1 tohto článku disponujú Európske spoločenstvá a ostatné regionálne organizácie hospodárskej integrácie v oblastiach ich kompetencií počtom hlasov, ktorý sa rovná počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru. Tieto organizácie nevykonávajú svoje hlasovacie právo v prípadoch, keď toto právo vykonávajú ich členské štáty, a naopak.

Článok 21

Cezhraničné znečistenie

1. Keď znečistenie pochádzajúce od jednej zmluvnej strany pravdepodobne poškodí záujmy jednej alebo viacerých ďalších zmluvných strán dohovoru, dotknuté zmluvné strany začnú na žiadosť ktorejkoľvek z nich konzultácie s cieľom rokovať o dohode o spolupráci.

2. Na žiadosť ktorejkoľvek dotknutej zmluvnej strany Komisia posúdi danú otázku a môže vydať odporúčanie s cieľom dosiahnuť uspokojivé riešenie.

3. Dohoda uvedená v odseku 1 tohto článku môže okrem iného definovať oblasti, na ktoré platia kvalitatívne ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, a metódy na dosiahnutie týchto cieľov vrátane postupov použitia vhodných noriem a vedeckých a technických informácií, ktoré je potrebné zhromaždiť.

4. Zmluvné strany, ktoré podpíšu takúto dohodu, informujú prostredníctvom komisie ostatné zmluvné strany o svojich zámeroch a o pokroku dosiahnutom pri ich realizácii.

Článok 22

Správy komisie

Zmluvné strany podávajú komisii v pravidelných intervaloch správy o:

a) legislatívnych, administratívnych alebo iných opatreniach prijatých na zavedenie ustanovení dohovoru a o rozhodnutiach a odporúčaniach prijatých v ich rámci, zahrňujúcich najmä

opatrenia prijaté s cieľom predchádzať správaniu, ktoré je v rozpore s týmito ustanoveniami, a takéto správanie trestať;

- b) účinnosti opatrení uvedených v písmene a) tohto článku;
- c) problémoch, s ktorými sa stretli pri realizácii ustanovení uvedených v písmene a) tohto článku.

Článok 23

Dodržovanie dohovoru

Komisia:

- a) na základe pravidelných správ uvedených v článku 22 a všetkých ďalších správ predložených zmluvnými stranami hodnotí dodržovanie dohovoru a na jeho základe prijatých rozhodnutí a odporúčaní;
- b) podľa potreby rozhoduje o krokoch vedúcich k úplnému dodržovaniu dohovoru a na jeho základe prijatých rozhodnutiach, tieto kroky vyžaduje a podporuje vykonávanie odporúčaní vrátane opatrení, ktoré napomáhajú niektorej zmluvnej strane plniť jej povinnosti.

Článok 24

Regionalizácia

Komisia môže rozhodnúť, že ktorékoľvek jej prijaté rozhodnutie alebo odporúčanie platí pre celú morskú oblasť alebo jej určitú časť a môže stanoviť rozdielne časové harmonogramy na ich plnenie, pričom berie do úvahy rozdiely medzi ekologickými a ekonomickými podmienkami v rôznych regiónoch a podregiónoch, na ktoré sa vzťahuje dohovor.

Článok 25

Podpis dohovoru

Dohovor je otvorený na podpis v Paríži od 22. septembra 1992 do 30. júna 1993 pre:

- a) zmluvné strany dohovoru z Oslo alebo dohovoru z Paríža;
- b) ktorékoľvek ďalšie pobrežné štáty susediace s morskou oblasťou;
- c) ktorýkoľvek štát ležiaci proti prúdu vodných tokov, ktoré ústia do morskej oblasti;

- d) ktorúkoľvek oblastnú organizáciu hospodárskej integrácie, ktorá má za člena aspoň jeden štát, pre ktorý platí niektoré z písmen a) až c) tohto článku.

Článok 26

Ratifikácia, prijatie alebo schválenie

Dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení budú uložené u vlády Francúzskej republiky.

Článok 27

Pristúpenie

1. Po 30. júni 1993 je dohovor otvorený na pristúpenie štátov a oblastných organizácii hospodárskej integrácie uvedených v článku 25.

2. Zmluvné strany môžu jednomyselne prizvať štáty alebo oblastné organizácie hospodárskej integrácie neuvedené v článku 25, aby pristúpili k dohovoru. V prípade takéhoto pristúpenia sa v prípade nutnosti zmení definícia morskej oblasti rozhodnutím komisie prijatým jednomyselným hlasovaním zmluvných strán. Každá takáto zmena a doplnok nadobúda účinnosť po jednomyselnom schválení všetkými zmluvnými stranami tridsiaty deň po dni prijatia posledného oznámenia deponitárom.

3. Každé takéto pristúpenie sa vzťahuje na dohovor vrátane všetkých príloh a dodatkov, ktoré boli prijaté k dátumu takéhoto pristúpenia, okrem tých prípadov, keď listina o pristúpení obsahuje výslovné vyhlásenie o neprijatí jednej alebo niekoľkých príloh s výnimkou príloh I, II, III a IV.

4. Listiny o pristúpení sa uložia u vlády Francúzskej republiky.

Článok 28

Výhrady

K dohovoru sa nemôžu uplatniť žiadne výhrady.

Článok 29

Nadobudnutie účinnosti

1. Dohovor nadobúda účinnosť tridsiaty deň po dni, kedy všetky zmluvné strany dohovoru z Oslo a všetky zmluvné strany dohovoru z Paríža uložili svoje listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení.

2. Pre ktorýkoľvek štát alebo oblastnú organizáciu hospodárskej integrácie, ktoré nie sú uvedené v odseku 1 tohto článku, nadobúda dohovor účinnosť v súlade s odsekom 1 tohto článku alebo tridsiaty deň po dni uložení listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupení uvedeným štátom alebo oblastnou organizáciou hospodárskej integrácie, pričom platí neskorší z uvedených termínov.

Článok 30

Odstúpenie

1. V ktorýkoľvek okamih po uplynutí dvoch rokov odo dňa, kedy dohovor nadobudol účinnosť pre určitú zmluvnú stranu, táto zmluvná strana môže od dohovoru ustúpiť, keď to písomne oznámi depozitárovi.

2. Ak nie je v niektorej prílohe dohovoru, s výnimkou príloh I až IV, stanovené inak, každá zmluvná strana môže kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, kedy takáto príloha pre zmluvnú stranu nadobudla účinnosť, od takejto prílohy odstúpiť, keď to písomne oznámi depozitárovi.

3. Akékoľvek odstúpenie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku nadobúda účinnosť jeden rok po dni, kedy depozitár obdržal oznámenie o tomto odstúpení.

Článok 31

Náhrada dohovorov z Osla a Paríža

1. Zmluvným stranám nahradí tento dohovor po nadobudnutí účinnosti dohovor z Osla a dohovor z Paríža.

2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku sú rozhodnutia, odporúčania a všetky ostatné dohody prijaté v rámci dohovoru z Osla alebo dohovoru z Paríža naďalej platné, nezmenené vo svojej právnej podstate, v rozsahu, v akom sú zlučiteľné s týmto dohovorom, ak ich tento dohovor výslovne neukončuje, rovnako ako všetky nadväzné rozhodnutia, alebo ak existujú odporúčania, všetky tieto odporúčania.

Článok 32

Riešenie sporov

1. Akékoľvek spory medzi zmluvnými stranami týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania dohovoru, ktoré nemôžu dotknuté strany vyriešiť inak, napríklad vyšetrením alebo zmierením v rámci komisie, sa na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán predložia na arbitráž za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Ak sa strany sporu nerozhodnú inak, postup arbitráže uvedený v odseku 1 tohto článku sa musí viesť v súlade s odsekmi 3 až 10 tohto článku.

3. a) Na žiadosť adresovanú jednou zmluvnou stranou druhej zmluvnej strane v súlade s odsekom 1 tohto článku sa zriadi arbitrážny súd. V žiadosti o arbitráž sa uvedie predmet sporu a najmä články dohovoru, ktorých výklad alebo uplatňovanie sú vecou sporu.

b) Žiadajúca strana informuje komisiu, že požiadala o zriadenie arbitrážneho súdu, a uvedie meno druhej strany sporu a články dohovoru, ktorých výklad alebo uplatňovanie sú podľa jej mienky vecou sporu. Komisia postúpi takto obdržané informácie všetkým zmluvným stranám dohovoru.

4. Arbitrážny súd je tvorený tromi členmi: každá zo strán sporu vymenuje jedného arbitra; dvaja takto vymenovaní arbitri navrhnú po spoločnej dohode tretieho arbitra, ktorý sa stane predsedom súdu. Tento arbiter nesmie byť štátnej príslušnosti niektorej zo strán sporu, ani mať prechodný pobyt na území jednej z týchto strán, ani nesmie byť žiadnou z týchto strán zamestnaný, ani nesmie byť nijako zúčastnený na prípade.

5. a) Ak nie je predseda arbitrážneho súdu vymenovaný do dvoch mesiacov od menovania druhého arbitra, vtedy ho na žiadosť jednej zo strán vymenuje predseda Medzinárodného súdneho dvora v lehote ďalších dvoch mesiacov.

b) Ak jedna zo strán sporu nevymenuje arbitra do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti, druhá strana môže informovať predsedu Medzinárodného súdneho dvora, ktorý vymenuje predsedu arbitrážneho súdu v lehote ďalších dvoch mesiacov. Po svojom vymenovaní predseda arbitrážneho súdu požiada stranu, ktorá nevymenovala arbitra, aby tak urobila do dvoch mesiacov. Po uplynutí tejto lehoty informuje predsedu Medzinárodného súdneho dvora, ktorý vykoná toto vymenovanie v lehote ďalších dvoch mesiacov.

6. a) Arbitrážny súd rozhoduje podľa pravidiel medzinárodného práva a najmä podľa pravidiel dohovoru.

b) Každý súd zriadený podľa tohto článku vypracuje svoj vlastný rokovací poriadok.

c) V prípade sporu, či má arbitrážny súd súdnu právomoc, vec sa rozhodne rozhodnutím arbitrážneho súdu.

7. a) Rozhodnutie arbitrážneho súdu ako vo veciach postupu, tak o podstate sporu sa prijíma väčšinou hlasov jeho členov.
- b) Arbitrážny súd môže prijať všetky vhodné opatrenia s cieľom zistenia skutočností. Môže na žiadosť jednej zo strán odporučiť nevyhnutné predbežné ochranné opatrenia.
- c) Ak sa dva alebo viac arbitrážnych súdov zriadených podľa ustanovení tohto článku ujmú žiadosti s rovnakým alebo podobným predmetom sporu, môžu sa vzájomne informovať o postupoch zisťovania skutočností a brať ich, ak je to možné, do úvahy.
- d) Strany sporu poskytnú všetky zariadenia nevyhnutné na účinné vedenie arbitráže.
- e) Neprítomnosť alebo nedostavenie sa strany sporu nie sú prekážkou arbitráže.
8. Ak arbitrážny súd neurčí s ohľadom na špecifické okolnosti prípadu inak, vydaje súdu vrátane odmienu jeho členov nesú rovným dielom strany sporu. Súd vedie záznamy o všetkých svojich výdajoch a poskytuje stranám záverečné vyúčtovanie.
9. Ktorákoľvek zmluvná strana, ktorá má v záležitosti sporu nejaký právny záujem, ktorý môže byť ovplyvnený rozhodnutím o prípade, môže so súhlasom súdu intervenovať v konaní.
10. a) Rozhodnutie arbitrážneho súdu je doprevádzané zdôvodnením. Rozhodnutie je konečné a pre strany sporu záväzné.
- b) Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami ohľadom výkladu alebo výkonu rozhodnutia, môže jedna alebo druhá strana predložiť arbitrážnemu súdu, ktorý

rozhodne, alebo ak sa tento súd toho nemôže ujať, inému arbitrážnemu súdu zriadenému na tieto účely rovnakým spôsobom ako prvý súd.

Článok 33

Povinnosti deponitára

Deponitár informuje zmluvné strany a signatárov dohovoru:

- a) o uložení listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení, o vyhláseniach o neprijatí a o oznámeniach o odstúpení podľa článkov 26, 27 a 30;
- b) o dni, ktorým dohovor nadobúda účinnosť podľa článku 29;
- c) o prijatí oznámenia o prijatí, uložení listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení, o nadobudnutí účinnosti zmien a doplnkov dohovoru a o prijatí a o zmene a doplnku príloh alebo dodatkov podľa článkov 15, 16, 17, 18 a 19.

Článok 34

Pôvodné znenie

Prvopis dohovoru, ktorého francúzske a anglické znenie má rovnakú platnosť, sa uloží u vlády Francúzskej republiky, ktorá odošle jeho overené kópie zmluvným stranám a signatárom dohovoru a uloží overenú kópiu u generálneho tajomníka OSN na registráciu a na zverejnenie v súlade s článkom 102 Charty OSN.

NA DŮKAZ TOHO pripojili nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia k tomuto dohovoru svoje podpisy.

V Paríži dvadsiateho druhého septembra 1992

PRÍLOHA I

PREDCHÁDZANIE A ZAMEDZOVANIE ZNEČISŤOVANIA Z POZEMNÝCH ZDROJOV

Článok 1

1. Pri prijímaní programov a opatrení na účely tejto prílohy zmluvné strany vyžadujú, jednotlivo alebo spoločne, uplatňovanie:

- najlepších dostupných techník na bodové zdroje,
- najlepších environmentálnych postupov na bodové a difúzne zdroje,

ktoré zahrnú, kde je to vhodné, aj čisté technológie.

2. Pri stanovení priorit a hodnotení povahy a rozsahu programov a opatrení a ich časového plánu uplatnia zmluvné strany kritériá uvedené v dodatku 2.

3. Zmluvné strany prijímú preventívne opatrenia, aby minimalizovali riziko havarijného znečistenia.

4. Pri prijímaní programov a opatrení týkajúcich sa rádioaktívnych látok vrátane odpadov vezmú zmluvné strany tiež do úvahy:

- a) odporúčania ostatných príslušných medzinárodných organizácií a agentúr;
- b) sledovacie postupy odporúčané týmito medzinárodnými organizáciami a agentúrami.

Článok 2

1. Vypúšťanie z bodových zdrojov do morskej oblasti a vypúšťanie do vody alebo do vzduchu, ktoré dosiahne morskú oblasť a môže ju nepriaznivo ovplyvniť, prísne podliehajú povoleniu alebo regulácii príslušných orgánov zmluvných strán. Takýmto povoleniami alebo reguláciami sa vykonávajú najmä príslušné rozhodnutia komisie, ktoré sú viazané na príslušnú zmluvnú stranu.

2. K hodnoteniu dodržiavania povolenia a regulácie týkajúcich sa vypúšťania do vody alebo do vzduchu zavedú zmluvné strany systém pravidelných sledovaní a inšpekcií vykonávaných príslušnými orgánmi.

Článok 3

Úlohou komisie je vypracovať na účely tejto prílohy okrem iného:

- a) plány na obmedzovanie a postupné vyradovanie látok vzídených z pozemných zdrojov, ktoré sú toxické, nerozložiteľné a schopné bioakumulácie;
 - b) programy a opatrenia na obmedzenie vstupov živín z mestských, komunálnych, priemyselných, poľnohospodárskych a ostatných zdrojov, kde je to vhodné.
-

PRÍLOHA II

**PREDCHÁDZANIE A ZAMEDZOVANIE ZNEČIŠŤOVANIA UKLADANÍM ALEBO SPAĽOVANÍM
ODPADOV**

Článok 1

Táto príloha sa nevzťahuje na úmyselné odstraňovanie v morskej oblasti:

- a) odpadov alebo iných látok z pobrežných zariadení;
- b) pobrežných zariadení a potrubia.

Článok 2

Spaľovanie odpadov je zakázané.

Článok 3

1. Ukladanie akéhokoľvek odpadu alebo iných látok je zakázané s výnimkou odpadov alebo iných látok, ktorých zoznam je uvedený v odsekoch 2 a 3 tohto článku.

2. Zoznam vzťahujúci sa na odsek 1 tohto článku je tento:

- a) vybagrované materiály;
 - b) inertné materiály prírodného pôvodu, čo je pevný, chemicky nespracovaný geologický materiál, u ktorého nie je pravdepodobné, že sa jeho chemické zložky uvoľnia do morského prostredia;
 - c) splaškové kaly do 31. decembra 1998;
 - d) odpad z rýb vzniknutý pri priemyselnom spracovaní rýb;
 - e) plavidla a lietadla, najneskôr do 31. decembra 2004.
3. a) Ukladanie rádioaktívnych látok s nízkou a strednou úrovňou radiácie vrátane odpadov je zakázané.
- b) Ohľadom výnimky z ods. 3 písm. a) tohto článku platí, že zmluvné strany, menovite Spojené kráľovstvo a Francúzsko, ktoré si chcú zachovať možnosť výnimky z ods. 3 písm. a), ktorá ale v žiadnom prípade nemôže nastať pred uplynutím 15 rokov od 1. januára 1993, ohlásia na zasadnutí komisie na ministerskej úrovni v roku 1997 kroky podniknuté na využitie alternatívnych pozemných možností.

c) Ak po uplynutí alebo ešte pred uplynutím tohto pätnásťročného obdobia Komisia jednohlasne nerozhodne nepredĺžovať výnimku stanovenú v ods. 3 písm. b), prijme na základe článku 13 dohovoru rozhodnutie o predĺžení času zákazu na 10 rokov po 1. januári 2008, po ktorom sa bude konať ďalšie zasadanie komisie na ministerskej úrovni. Zmluvné strany uvedené v ods. 3 písm. b) tohto článku, ktoré si naďalej chcú zachovať možnosť výnimky uvedenej v ods. 3 písm. b), budú na zasadnutiach komisie, ktoré sa majú na ministerskej úrovni konať každé dva roky počnúc rokom 1999, informovať o pokroku pri vytváraní alternatívnych pozemných možností a o výsledkoch vedeckých štúdií, ktoré preukážu, že akékoľvek eventuality projekty ukladania odpadov by nespôsobili riziko na ľudské zdravie, poškodenie živých zdrojov alebo morských ekosystémov, kultúrnych a rekreačných hodnôt alebo narušenia iného oprávneného využívania mora.

Článok 4

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby:

- a) žiadne odpady alebo iné látky, ktorých zoznam je uvedený v článku 3 ods. 2 tejto prílohy, neboli uložené bez povolenia alebo regulácie ich príslušných orgánov;
- b) takéto povolenia alebo regulácie boli v súlade s príslušnými platnými kritériami, všeobecnými zásadami a postupmi prijatými komisiou v súlade s článkom 6 tejto prílohy;
- c) s cieľom vyhnúť sa situáciám, v ktorých sú rovnaké operácie ukladania odpadov povolené alebo regulované viac ako jednou zmluvnou stranou, ich príslušné orgány podľa potreby viedli pred vydaním povolenia alebo uplatnením regulácie konzultácie.

2. Žiadne povolenie alebo nariadenie podľa odseku 1 tohto článku nesmie povoliť plavidlám alebo lietadlám ukladanie odpadov obsahujúcich látky, ktoré spôsobujú alebo pravdepodobne môžu spôsobiť riziko na ľudské zdravie, poškodenie živých zdrojov alebo morských ekosystémov, kultúrnych a rekreačných hodnôt alebo narušenie iného oprávneného využívania mora.

3. Každá zmluvná strana vedie záznamy o povahe a množstve odpadov alebo iných látok uložených v súlade s odsekom 1 tohto článku a o dátume, mieste a spôsobe ukladania a dáva ich komisii.

Článok 5

Žiadne uloženie látky do morskej oblasti na iné účely, než na ktoré bola táto látka pôvodne navrhnutá alebo vytvorená, sa nesmú diať bez povolenia alebo regulácie príslušného orgánu príslušnej zmluvnej strany. Takéto povolenie alebo regulácia musia byť v súlade s príslušnými platnými kritériami, všeobecnými zásadami a postupmi prijatými komisiou v súlade s článkom 6 tejto prílohy. Toto ustanovenie sa nesmie vykladať ako možnosť povoliť uloženie odpadov alebo iných látok, ktoré sú inak podľa tejto prílohy zakázané.

Článok 6

Na účely tejto prílohy je, medzi iným, úlohou komisie vypracovať a prijať kritériá, všeobecné zásady a postupy týkajúce sa ukladania odpadov alebo iných látok, ktorých zoznam je uvedený v článku 3 ods. 2, a ukladania látok uvedených v článku 5 tejto prílohy s cieľom predchádzať a zamedziť znečisťovaniu.

Článok 7

Ustanovenia tejto prílohy týkajúce sa ukladania odpadov sa neuplatňujú v prípade tzv. vyššej moci spôsobenej počasím alebo z akejkoľvek inej príčiny, keď je ohrozená bezpečnosť ľudského života alebo bezpečnosť plavidla alebo lietadla. Takéto uloženie sa musí uskutočniť tak, aby sa minimalizovala pravdepodobnosť poškodenia ľudského života alebo života v mori, a musí sa okamžite nahlásiť komisii spolu s úplnými podrobnými údajmi o okolnostiach a o povahe a množstve uložených odpadov alebo iných látok.

Článok 8

Zmluvná strana prijme vhodné opatrenia ako jednotlivo, tak v rámci príslušných medzinárodných organizácií na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania vyplývajúceho z opustenia plavidiel alebo lietadiel v morskej oblasti v dôsledku havárií. Ak nie sú k dispozícii príslušné smernice takýchto medzinárodných organizácií, opatrenia prijaté jednotlivými zmluvnými stranami by sa mali opierať o také smernice, ktoré môže Komisia prijať.

Článok 9

Ak zmluvná strana usúdi v prípade mimoriadnej udalosti, že odpady alebo iné látky, ktorých ukladanie je zakázané podľa tejto prílohy, nemôžu byť uložené na pevnine bez neprijateľného ohrozenia alebo škody, bez odkladania začne konzultácie s ostatnými zmluvnými stranami s cieľom nájsť za daných okolností čo najuspokojivejšiu metódu uskladnenia alebo čo najuspokojivejšie prostriedky zničenia alebo odstránenia. Zmluvná strana informuje komisiu o krokoch prijatých na základe týchto konzultácií. Zmluvné strany sa zaväzujú k vzájomnej pomoci v takýchto situáciách.

Článok 10

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, že ustanovenia tejto prílohy budú dodržiavať:

- a) plavidiel alebo lietadiel registrovaných na jej území;
- b) plavidiel alebo lietadiel nakladajúce na jej území odpady alebo iné látky, ktoré majú byť uložené alebo spálené;
- c) plavidiel alebo lietadiel, pri ktorých sa predpokladá, že sú zapojené do ukladania alebo spaľovania odpadov v jej vnútorných alebo teritoriálnych vodách alebo v časti mora, ktoré je vo vnútri alebo v susedstve teritoriálnych vôd pod jurisdikciou pobrežného štátu, v rozsahu uznávanom medzinárodným právom.

2. Každá zmluvná strana vydá pokyny svojim námorným inšpekčným plavidlám a lietadlám a ostatným vhodným službám, aby hlásili svojim orgánom všetky prípady alebo okolnosti v morskej oblasti, ktoré dávajú vzniknúť podozreniu, že ukladanie odpadov sa deje alebo by sa mohlo diať v rozpore s ustanoveniami tejto prílohy. Ktorákoľvek zmluvná strana, ktorej orgány obdržia takúto správu, informuje, ak to považuje za vhodné, ktorúkoľvek ďalšiu dotknutú zmluvnú stranu.

3. Žiadna časť tejto prílohy neobmedzuje suverénnu imunitu, ktorú požívajú určité plavidlá podľa medzinárodného práva.

PRÍLOHA III

PREDCHÁDZANIE A ZAMEDZOVANIE ZNEČISŤOVANIA Z POBREŽNÝCH ZDROJOV

Článok 1

Táto príloha sa nevzťahuje na úmyselné odstraňovanie v morskej oblasti:

- a) odpadov alebo iných látok z plavidiel alebo lietadiel;
- b) plavidiel alebo lietadiel.

Článok 2

1. Pri prijímaní programov a opatrení na účely tejto prílohy zmluvné strany vyžadujú, jednotlivo alebo spoločne, uplatňovanie:

- a) najlepších dostupných techník;
 - b) najlepších environmentálnych postupov,
- ktoré zahrnú, kde je to vhodné, aj čisté technológie.

2. Pri stanovení priorit a hodnotení povahy a rozsahu programov a opatrení a ich časových plánov uplatnia zmluvné strany kritériá uvedené v dodatku 2.

Článok 3

1. Akékoľvek ukladanie odpadov alebo iných látok z pobrežných zariadení je zakázané.
2. Tento zákaz sa netýka vypúšťania alebo emisie z pobrežných zdrojov.

Článok 4

1. Použitie alebo vypúšťanie, alebo emitovanie látok z pobrežných zdrojov, ktoré môžu vniknúť do morskej oblasti a nepriaznivo ju ovplyvniť, prísne podliehajú povoleniu alebo regulácii príslušných orgánov zmluvných strán. Takýmito povoleniami alebo reguláciami sa vykonávajú najmä príslušné platné rozhodnutia, odporúčania a všetky ďalšie dohody prijaté v rámci dohovoru.

2. Príslušné orgány zmluvných strán zriadia systém sledovania a inšpekcií, aby hodnotili dodržiavanie povolení a nariadení, ako stanovuje článok 4 ods. 1 tejto prílohy.

Článok 5

1. Žiadne vyradené pobrežné zariadenie alebo potrubie sa nesmie uložiť do morskej oblasti a žiadne vyradené pobrežné zariadenie sa nesmie ponechať úplne alebo z časti na mieste v morskej oblasti bez samostatného povolenia vydaného príslušným orgánom príslušnej zmluvnej strany. Zmluvná strana zabezpečí, aby jej orgány uplatňovali pri vydávaní takýchto povolení príslušné platné rozhodnutia, odporúčania a všetky ostatné dohody prijaté v rámci dohovoru.

2. Žiadne takéto povolenie sa nesmie vydať, ak vyradené pobrežné zariadenie obsahuje látky, ktoré pôsobia alebo pravdepodobne spôsobujú riziko na ľudské zdravie, poškodenie živých zdrojov, morských ekosystémov, kultúrnych a rekreačných hodnôt alebo narušenie ďalšieho oprávneného využívania mora.

3. Ktorákoľvek zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať rozhodnutie o vydaní povolenia na uloženie vyradeného pobrežného zariadenia alebo potrubia umiestneného do morskej oblasti po 1. januári 1998, informuje prostredníctvom komisie ostatné zmluvné strany o dôvodoch prijateľnosti takéhoto uloženia, aby sa umožnili konzultácie.

4. Každá zmluvná strana vedie záznamy o uložených vyradených pobrežných zariadeniach a potrubiach, o vyradených pobrežných zariadeniach ponechaných na mieste v súlade s ustanoveniami tohto článku a o dátume, mieste a spôsoboch uloženia a hlási tieto údaje komisii.

Článok 6

Články 3 a 5 tejto prílohy sa nevzťahujú na prípady tzv. vyššej moci spôsobenej počasím alebo z iných príčin, keď je ohrozená bezpečnosť ľudského života alebo bezpečnosť pobrežného zariadenia. Takéto uloženie sa musí uskutočniť tak, aby sa minimalizovala pravdepodobnosť poškodenia ľudského života alebo života v mori, a musí sa okamžite nahlásiť komisii spolu s úplnými podrobnými údajmi o okolnostiach a o povahe a množstve uloženej látky.

Článok 7

Zmluvné strany prijímú vhodné opatrenia ako jednotlivo, tak v rámci príslušných medzinárodných organizácií na predchádzanie a zamedzenie znečisťovania vyplývajúceho z ponechania pobrežných zariadení v morskej oblasti v dôsledku havárií. Ak nie sú k dispozícii príslušné smernice takýchto medzinárodných organizácií, opatrenia prijaté jednotlivými zmluvnými stranami by sa mali opierať o také smernice, ktoré môže Komisia prijať.

Článok 8

Žiadne umiestnenie vyradeného pobrežného zariadenia alebo potrubia v morskej oblasti na iné účely, než na aké bolo pôvodne navrhnuté alebo skonštruované, sa nesmie udiť bez povolenia alebo regulácie príslušného orgánu príslušnej zmluvnej strany. Takéto povolenia alebo nariadenia musia byť v súlade s príslušnými platnými kritériami, všeobecnými zásadami a postupmi prijatými komisiou v súlade s článkom 10 písm. d) tejto prílohy. Toto ustanovenie sa nesmie vykladať ako možnosť povoliť uloženie vyradených pobrežných zariadení alebo potrubia v rozpore s ustanoveniami tejto prílohy.

Článok 9

1. Každá zmluvná strana vydá pokyny svojim námorným inšpekčným plavidlám a lietadlám a ostatným vhodným službám, aby hlásili svojim orgánom všetky prípady alebo okolnosti v morskej oblasti, ktoré dávajú vzniknúť podozreniu, že došlo alebo pravdepodobne dôjde k porušeniu ustanovení tejto prílohy. Ktorákoľvek zmluvná strana, ktorej orgány obdržia takúto správu, informuje, ak to považuje za vhodné, ktorúkoľvek ďalšiu dotknutú zmluvnú stranu.

2. Žiadna časť tejto prílohy neobmedzuje suverénnu imunitu, ktorú požívajú určité plavidlá podľa medzinárodného práva.

Článok 10

Na účely tejto prílohy je úlohou komisie okrem iného:

- a) zhromažďovať údaje o látkach, ktoré sa používajú pri pobrežných činnostiach, a na základe týchto údajov schvaľovať zoznamy látok na účely článku 4 ods. 1 tejto prílohy;
- b) vytvárať zoznamy látok, ktoré sú toxické, nerozložiteľné a schopné bioakumulácie, a vypracovať plány na obmedzenie a postupné vylúčenie ich používania alebo vypúšťania z pobrežných zdrojov;
- c) vypracovať kritériá, všeobecné zásady a postupy na predchádzanie znečistenia z uložených a na mieste ponechaných vyradených pobrežných zariadení a potrubia v morskej oblasti;
- d) vypracovať kritériá, všeobecné zásady a postupy týkajúce sa umiestňovania vyradených pobrežných zariadení a potrubia uvedených v článku 8 tejto prílohy s cieľom predchádzať a zamedziť znečisťovaniu.

PRÍLOHA IV

HODNOTENIE KVALITY MORSKÉHO PROSTREDIA*Článok 1*

1. Na účely tejto prílohy sa „sledovaním“ rozumie opakované meranie:
 - a) kvality morského prostredia a každej jeho časti, t. j. vody, sedimentov a bioty;
 - b) činností alebo prírodných antropogénnych vstupov, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu morského prostredia;
 - c) účinkov takýchto činností a vstupov.
2. Sledovanie sa môže vykonávať buď preto, aby sa zabezpečilo dodržovanie dohovoru s cieľom identifikovať modely a trendy, alebo na výskumné účely.

Článok 2

Na účely tejto prílohy zmluvné strany:

- a) spolupracujú pri realizácii programov sledovania a predkladajú výsledné údaje komisii;
- b) dodržia predpisy zabezpečenia kvality a podieľajú sa na vzájomnej kalibrácii;
- c) používajú a vyvíjajú, jednotlivo alebo pokiaľ možno spoločne, ďalšie riadne overené nástroje vedeckého hodnotenia, ako sú modelovanie, diaľkový prieskum a pokrokové stratégie posudzovania rizika;
- d) vykonávajú, jednotlivo alebo pokiaľ možno spoločne, výskum, ktorý sa považuje za nevyhnutný na hodnotenie kvality morského prostredia, rozvoj poznatkov a vedeckého porozumenia morskému prostrediu, najmä vzťahov medzi vstupmi, koncentráciou a účinkami;
- e) berú do úvahy vedecký pokrok, ktorý sa považuje na takéto účely hodnotenia za užitočný a ktorý sa vykonával buď z podnetu jednotlivých výskumníkov a vedeckých inštitúcií, alebo v rámci štátnych a medzinárodných výskumných programov, alebo pod záštitou Európskeho hospodárskeho spoločenstva či ostatných oblastných organizácií hospodárskej integrácie.

Článok 3

Na účely tejto prílohy je úlohou komisie okrem iného:

- a) formulovať a zavádzať programy spoločného sledovania a hodnotiaceho výskumu, vypracovať kódexy postupov ako vodidlo pre subjekty realizujúce tieto programy sledovania a schvalovať prezentáciu a výklad ich výsledkov;
 - b) vykonávať hodnotenie a brať pritom do úvahy výsledky príslušného sledovania a výskumu a údaje týkajúce sa vstupov látok alebo energie do morskej oblasti, poskytované na základe ostatných príloh dohovoru, rovnako ako ďalšie príslušné informácie;
 - c) kde je to vhodné, vyhľadávať rady a služby vhodných regionálnych organizácií a ďalších medzinárodných organizácií a príslušných orgánov s cieľom využiť najnovšie výsledky vedeckého výskumu;
 - d) spolupracovať s vhodnými regionálnymi organizáciami a ostatnými medzinárodnými organizáciami pri hodnotení stavu kvality.
-

Dodatok 1

Kritéria na definíciu postupov a techník uvedených v článku 2 ods. 3 písm. b) bodu i) dohovoru*Najlepšie dostupné techniky*

1. Použitie najlepších dostupných techník kladie dôraz na používanie bezodpadovej technológie, ak je taká technológia k dispozícii.
2. Termínom „najlepšie dostupné techniky“ sa rozumie posledný stupeň vývoja technologických procesov, zariadení alebo prevádzkových postupov, ktorý osvedčuje praktickú vhodnosť konkrétneho opatrenia na obmedzenie vypúšťania, emisií a odpadov. Pri stanovení, či súbor technologických procesov, zariadení a prevádzkových postupov tvoria najlepšie dostupné techniky vo všeobecných alebo konkrétnych prípadoch, je potrebné venovať zvláštnu pozornosť týmto aspektom:
 - a) zrovnateľné technologické procesy, zariadenia alebo prevádzkové postupy, ktoré boli v súčasnej dobe úspešne vyskúšané;
 - b) technologický pokrok a zmeny vedeckých znalostí a poznania;
 - c) hospodárska vykonateľnosť takýchto techník;
 - d) termíny inštalácie v nových i ostávajúcich závodoch;
 - e) povahy a objem dotyčných vypúšťaných látok a emisií.
3. Z uvedeného vyplýva, že význam toho, čo sú „najlepšie dostupné techniky“ na určitý technologický proces, sa bude behom času meniť s ohľadom na technologický pokrok, ekonomické a sociálne faktory, rovnako ako na zmeny vedeckých znalostí a poznania.
4. Ak obmedzovanie vypúšťaných odpadov a emisií vyplývajúce z použitia najlepších dostupných techník nevedie k prijateľným výsledkom z hľadiska životného prostredia, musia sa prijať ďalšie opatrenia.
5. „Techniky“ zahrňujú ako použitú energiu, tak spôsob, akým je zariadenie navrhnuté, skonštruované, udržiavané, prevádzkované a demontované.

Najlepšie environmentálne postupy

6. Termínom „najlepšie environmentálne postupy“ sa rozumie použitie najvhodnejšej kombinácie regulačných opatrení a stratégií ochrany životného prostredia. Pri výbere v jednotlivých prípadoch by sa mali zväžiť aspoň tieto postupné opatrenia:
 - a) poskytnutie informácií a poučenie verejnosti a užívateľov o dôsledkoch, ktoré má na životné prostredie výber určitých činností a výrobkov, ich použitie a konečné odstránenie;
 - b) vývoj a zavedenie kódexov správnych environmentálnych postupov, ktoré zahrňujú aspekty činnosti výroby v priebehu jeho životného cyklu;
 - c) povinné používanie etikiet, ktoré informujú užívateľa o rizikách pre životné prostredie týkajúcich sa výroby, jeho používania a konečného odstránenia;
 - d) šetrenie zdrojov vrátane energie;
 - e) sprístupnenie systémov zberu a odstraňovania odpadov pre verejnosť;
 - f) vylúčenie používania nebezpečných látok alebo výrobkov a vznik nebezpečného odpadu;
 - g) recyklácia, obnova a opakované použitie;
 - h) zavedenie ekonomických nástrojov na činnosti, výrobky alebo skupiny výrobkov;
 - i) vytvorenie systému oprávnení vrátane škály obmedzení alebo zákazov.
7. Pri stanovení, aké kombinácie opatrení tvoria najlepší environmentálny postup vo všeobecných alebo konkrétnych prípadoch, by sa mali vziať do úvahy najmä tieto aspekty:
 - a) riziko výroby, jeho výroby, použitia a konečného odstránenia na životné prostredie;

- b) nahradenie menej škodlivými činnosťami alebo látkami;
 - c) rozsah použitia;
 - d) potenciálne výhody alebo nevýhody náhradných materiálov alebo činností na životné prostredie;
 - e) pokrok a zmeny vedeckých znalostí a poznania;
 - f) termíny na zavedenie;
 - g) sociálne a hospodárske dôsledky.
8. Z uvedeného vyplýva, že „najlepší environmentálny postup“ pre určitý zdroj sa bude v priebehu času meniť s ohľadom na technologický pokrok, ekonomické a sociálne faktory, rovnako ako na zmeny vedeckých znalostí a poznania.
9. Ak obmedzovanie vstupov vyplývajúcich z použitia najlepších environmentálnych postupov nevedie k prijateľným výsledkom z hľadiska životného prostredia, musia sa prijať ďalšie opatrenia a znovu definovať najlepšie environmentálne postupy.
-

Dodatok 2

Kritériá uvedené v článku 1 ods. 2 prílohy I a v článku 2 ods. 2 prílohy III

1. Pri stanovení priorit a posudzovaní charakteru a rozsahu programov a opatrení a ich časových plánov uplatnia zmluvné strany tieto kritériá:
 - a) nerozložiteľnosť;
 - b) toxicita alebo ostatné škodlivé vlastnosti;
 - c) tendencia k bioakumulácii;
 - d) rádioaktivita;
 - e) pomer medzi pozorovanými alebo v prípadoch, keď výsledky pozorovaní nie sú k dispozícii, predpokladanými koncentraciami a pozorovaným účinkom koncentrácií;
 - f) antropogénne spôsobené riziko eutrofizácie;
 - g) význam presahujúci hranice;
 - h) riziko nežiaducich zmien v morskom ekosystéme a nevracnosť alebo trvalosť účinkov;
 - i) narušenie zberu produktov z mora alebo iného oprávneného využívania mora;
 - j) účinky na chuť alebo vôňu produktov z mora určených na ľudskú spotrebu alebo účinky na vôňu, farbu, čírosť a ďalšie vlastnosti vody v morskom prostredí;
 - k) distribučné modely (t. j. uvažované množstvá, spôsob použitia a schopnosť vniknutia do morského prostredia);
 - l) neplnenie cieľov kvality životného prostredia.
 2. Tieto kritériá nemajú na hodnotenie konkrétnej látky alebo skupiny látok nevyhnutne rovnaký význam.
 3. Vyššie uvedené kritériá naznačujú, že látky, ktoré sa zaraďujú do programov a opatrení, zahŕňujú:
 - a) ťažké kovy a ich zlúčeniny;
 - b) organické halogénové zlúčeniny (a látky, ktoré môžu tvoriť takéto zlúčeniny v morskom prostredí);
 - c) organické zlúčeniny fosforu a kremíka;
 - d) biocídy ako sú pesticídy, fungicídy, herbicídy, insekticídy, prostriedky proti slizu a chemické látky používané okrem iného na konzerváciu dreva, drevnej hmoty, celulózy, papiera, usní a textilu;
 - e) ropné oleje a uhľovodíky;
 - f) zlúčeniny dusíka a fosforu;
 - g) rádioaktívne látky vrátane odpadov;
 - h) nerozložiteľné syntetické materiály, ktoré môžu plávať, zostávať v suspenzii alebo klesnúť ku dnu.
-